

THE ΤΕΛΟΣ SOCIETY

ΨΩΜΙ & ΚΑΡΒΟΥΝΟ: ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΔΙΧΩΣ ΤΕΛΟΣ...

Η Γεωργία Κοτρέτσος δεν μπορούσε να φανταστεί πόσο μακριά θα την ταξίδευε το project ΨΩΜΙ & ΚΑΡΒΟΥΝΟ. Δεν είναι μόνο τα χιλιόμετρα που έχει διανύσει. Είναι και το πλήθος των ευτυχισμένων προσώπων που έχει αντικρίσει. Και όλα εκείνα τα αμέτρητα, δουλεμένα από το ζύμωμα και το αλεύρι, χέρια φουρναραίων, που για χρόνια ζουν δημιουργώντας και σμιλεύοντας ψωμί αγνό και αληθινό, που χορταίνει όχι μόνο το σώμα, αλλά και την ψυχή.

Εικ. 1.: Ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Βησσαριωτών «Η ΑΡΕΤΗ», κ. Γρηγόρης Άρμπυρος μαζί με την κα Γεωργία Κοτρέτσος και τον κ. Δημήτρη Γκότση

Εικ. 2.: Ο κ. Δημήτρης Γκότσης, η κα Μαρία Ζεμπερίδου, Επιστημονική Συνεργάτης του ΕΠΙ-ΠαΜακ, η κα Μαίρη Α. Σιραέφ, Ερευνήτρια του Πανεπιστημίου Manheim, η κα Κάρολ Μπέκερ, Επίτιμη Πρύτανης του Πανεπιστημίου Columbia, η κα Γεωργία Κοτρέτσος και ο κ. Κωνσταντίνος Κωστούλας, Μελετητής Πωγωνίου, μαζί με φίλους της δράσης «ΨΩΜΙ & ΚΑΡΒΟΥΝΟ». **Εικ. 3.:** Η κα Γεωργία Κοτρέτσος μαζί με συμμετέχοντες στη δράση «ΨΩΜΙ & ΚΑΡΒΟΥΝΟ», στην πλατεία της Βήσσανης. **Εικ. 4.:** Στιγμιότυπο από το 5^ο Ετήσιο Συμπόσιο Δημιουργικής Ηγεσίας, στο Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος

Η κυρία Κοτρέτσος είναι εικαστικός και ίδρυσε τη μη κερδοσκοπική εταιρία THE ΤΕΛΟΣ SOCIETY το 2019, με κύριο οραματισμό την παραγωγή και την ερμηνεία έγκυρης γνώσης πάνω στον Πολιτισμό της Ελλάδας μέσα από το πρίσμα των Τεχνών, των Επιστημών, της Φιλοσοφίας και της Τεχνολογίας. Η Εταιρία δραστηριοποιείται σε ακριτικές περιοχές και νησιά, φέρνοντας στην επιφάνεια και φωτίζοντας στοιχεία της κουλτούρας και των παραδόσεων κάθε τόπου, που έχουν εδώ και καιρό σβήσει ή που αργοπεθαίνουν. Μελετώντας το ψωμί ως εικαστικό μέσο, το 2023 ξεκίνησε το project ΨΩΜΙ & ΚΑΡΒΟΥΝΟ. Αρχικά επισκέφθηκε διάφορους φούρνους νέας γενιάς στην Αθήνα. Εκεί συνάντησε ανθρώπους που είτε συνέχιζαν την οικογενειακή παράδοση του αρτοποιού είτε, αφήνοντας πίσω τους κάποια επιτυχημένη καριέρα, άλλαξαν τρόπο ζωής και βρέθηκαν να ζυμώνουν αφράτα καρβέλια προζυμιού ψωμιού. Την ιντριγκάρισε το γεγονός πως οι περισσότεροι από αυτούς αντιμετώπιζαν το ζύμωμα του ψωμιού ως «Τέχνη». Ακολούθησαν επισκέψεις σε παραδοσιακούς αρτοποιούς και πρόσεξε ότι όλοι τους ήταν άνθρωποι ευτυχισμένοι, δημιουργικοί «τεχνίτες» που εδώ και δεκαετίες ζυμώνουν παραδοσιακό ψωμί, κάθε

μέρα όμως μοναδικό και καινούριο. Κανένας ποτέ δεν της μίλησε για συνταγές. Όλοι μιλούσαν για τα χέρια τους, τα προζύμια τους, στα οποία μάλιστα κάποιοι είχαν δώσει ονόματα. Άρχισε να διοργανώνει δράσεις σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελλάδας μαζί με τις γυναίκες κάθε περιοχής και πλήθος προσκεκλημένου κόσμου, όπως στη Λευκίμμη Σουφλίου στον Έβρο τον περασμένο Δεκέμβριο, και στη Βήσσανη Ιωαννίνων κοντά στα σύνορα με την Αλβανία στα μέσα της Άνοιξης. Σε κάθε δράση πρωταγωνιστής ήταν το ζύμωμα του ψωμιού όπως γινόταν παλιά και η αναβίωση της άυλης κληρονομιάς του κάθε τόπου. Στο διετές αυτό ταξίδι, συνοδοιπόροι της κυρίας Κοτρέτσος στάθηκαν αρκετοί άνθρωποι, στους οποίους η THE ΤΕΛΟΣ SOCIETY έδωσε βήμα στο 5ο Ετήσιο Συμπόσιο Δημιουργικής Ηγεσίας με θέμα "Αλγόριθμοι και Τεχνουργοί, Η Τεχνολογία στην υπηρεσία του Ανθρώπου", που πραγματοποιήθηκε στο Φάρο του Κέντρου Πολιτισμού του Ίδρυματος Σταύρος Νιάρχος, στις 28 Μαρτίου 2024. Σε πάνελ με θέμα «Breaking Bread: Ξανακτιζοντας σχέσεις στην Ψηφιακή Εποχή», που διοργάνωσε η ίδια μαζί με τον κ. Ν. Μυλωνόπουλο, συμμετείχαν οι συ-

νεργάτες της κ.κ. Γ. Κακούρου-Χρόνη, Π. Βούρθη, Λ. Γριαγγέλου, Ν. Παρασκευάς, Μ. Σαμπατακάκη και Δ. Δρίτσας. Κοινή παραδοχή όλων υπήρξε η πεποίθηση πως, σε μια εποχή που κυριαρχείται από εικονικές πραγματικότητες και σχέσεις, το ταπεινό αλλά θρεπτικό και διαχρονικό ψωμί αποτελεί υπενθύμιση των αυθεντικών και ουσιαστικών ανθρώπινων σχέσεων. Μέσα από όλες τις δράσεις και τις εκδηλώσεις που ακόμα συνεχίζουν, καθώς προκύπτουν διαρκώς νέες συνδέσεις και ευκαιρίες συνάντησης, δημιουργήθηκε η ανάγκη και ο στόχος για την έκδοση ενός βιβλίου, όπου θα είναι συγκεντρωμένη και προσπίη όλη η γνώση που η κυρία Κοτρέτσος έχει αποκομίσει σε αυτό το ταξίδι, που όμως ακόμα δεν έχει τελειώσει. Η αλήθεια είναι πως, έχοντας συνειδητοποιήσει το μεγάλο πλούτο της κληρονομιάς γύρω από το αληθινό ψωμί, η κυρία Κοτρέτσος αμφιβάλλει αν ένα τέτοιο ταξίδι θα τελειώσει ποτέ πραγματικά...

Κειμενογράφος:
ΔΕΒΟΡΡΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ